

თელავის იაკობ გოგებაშვილის სახელობის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ი ვ ლ ი ტ ა ლ ო ბ ჯ ა ნ ი ძ ე

ქართული თეატრალური ტერმინოლოგია

სპეციალობა: 10.02.01 – ქართული ენა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორის
აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად
წარმოდგენილი დისერტაციის

შ ა ც ნ ე

თბილისი

2008

თელავის იაკობ გოგებაშვილის სახელობის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ი ვ ლ ი ტ ა ლ თ ბ ჯ ა ნ ი ძ ე

ქართული თეატრალური ტერმინოლოგია

სპეციალობა: 10.02.01 – ქართული ენა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორის
აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად
წარმოდგენილი დისერტაციის

მ ა ც ნ ე

თბილისი
2008

ნაშრომი შესრულებულია
ილია ჭავჭავაძის სახელმწიფო უნივერსიტეტში

მეცნიერ-ხელმძღვანელი: მურმან სუხიშვილი – ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, არნოლდ ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი

შემფასებლები: 1. შუქია აფრიდონიძე – ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ილია ჭავჭავაძის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სრული პროფესორი;
2. ქეთევან დათუკიშვილი – ფილოლოგიის მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი, არნოლდ ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი

დისერტაციის დაცვა შედგება 2008 წლის 12 დეკემბერს, 12 საათზე, იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კუმანტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე.

მისამართი: ქ. თელავი, ქართული უნივერსიტეტის ქუჩა №1.

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში.

დისერტაციის მაცნე დაიგზავნა 2008 წლის 26 ნოემბერს.

სადისერტაციო საბჭოს მდივანი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი:

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თემის აქტუალობა. ქართული თეატრის ხანგრძლივი ისტორია და მისი ფუნქცია ქართველი ხალხის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, ისევე როგორც მისი დღევანდელი წარმატებები, თავისთავად წამოსწევს თეატრალური ტერმინოლოგიის სპეციალურად შესწავლის საკითხს, ჯერჯერობით კი ქართული თეატრალური ტერმინოლოგია მონოგრაფიულად შესწავლილი არ არის.

თანამედროვე ქართული თეატრალური ტერმინები ასახავს ქართული თეატრის წარსულსაც და დღევანდელობასაც, არსებულს სათანადოდ აღწერა, ლინგვისტური ანალიზი და სისტემაში მოყვანა ესაჭიროება, ხოლო ახლად წარმოქმნილ ცნებებს – ზუსტი სახელდება. ვფიქრობთ, თეატრალური ტერმინოლოგიის კვლევა ხელს შეუწყობს სრული ქართული თეატრალური ლექსიკონის შედგენის საქმეს.

კვლევის მიზანი. სადისერტაციო ნაშრომის მიზანია ქართულ ენაში არსებული თეატრალური ტერმინების თავმოყრა და ლექსიკონებში შეტანილ თეატრალურ ტერმინთა ანალიზი.

ნაშრომში გაანალიზებულია ძველ ქართულ ორიგინალურ თუ ნათარგმნ ძეგლებში დამოწმებული მასალა, ასევე სხვადასხვა ლექსიკოგრაფის შრომებში დადასტურებული ტერმინები. მასალას, ბუნებრივია, სისრულის პრეტენზია არ აქვს. შეძლებისდაგვარად შეჯერებულია საკვლევი საკითხის ირგვლივ სამეცნიერო ლიტერატურაში არსებული მოსაზრებები, რიგ შემთხვევაში წარმოვადგინეთ საკუთარი თვალსაზრისი ტერმინთა გენეზისის, მათი ფორმობრივი და სემანტიკური სტრუქტურის, სემანტიკური ანალიზისა და ტერმინთა სიტყვაწარმოებითი მოდელების შესახებ.